

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aanpak energiearmoede

Kernboodschap

In het kader van de aanpak van energiearmoede hebben wij geld ontvangen van het Rijk. Dit geld zal worden gebruikt voor de inzet van energielustteams die bij mensen thuis kleine energiebesparende maatregelen aanbrengen en een koelkastenregeling.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
30-08-2022	Z/22/081534 Het college besluit: Sobolt de opdracht te verlenen om de aanpak energiearmoede uit te voeren conform hun offerte.

Toelichting

In het kader van het terugdringen van energiearmoede heeft de gemeente Wijchen een bedrag van 585.766 euro gekregen van het Rijk. Deze uitkering is bedoeld voor het nemen van fysieke maatregelen bij inwoners die te maken hebben met energiearmoede en komt bovenop de energietoeslag, een financiële uitkering voor mensen met een laag inkomen. Aan deze zogenaamde Specifieke Uitkering (SPUK) van het Rijk zijn voorwaarden verbonden. De belangrijkste zijn dat het geld vóór 31 december 2023 uitgegeven moet zijn en dat het uitgegeven moet worden aan concrete maatregelen om energie te besparen.

Energieteam

Het college heeft opdracht gegeven aan Sobolt/Energieteam voor de inzet van een energieteam. Dit team komt op afspraak bij mensen thuis om kleine energiebesparende maatregelen aan te brengen en advies te geven. Denk daarbij aan maatregelen zoals tochtstrips, radiatorfolie, ledlampen, maar ook bijvoorbeeld de CV lager zetten.

Geselecteerde huishoudens ontvangen een brief met daarin uitleg over het project en hoe zij een afspraak kunnen maken. Dit kan zowel via de website als telefonisch rechtstreeks bij Sobolt/Energieteam. We hebben voor deze aanpak gekozen omdat uit onderzoek van TNO blijkt dat energiearmoede vooral ook speelt bij huurders van sociale en particuliere huurwoningen. Daarnaast hebben we bij eerdere aanpakken gemerkt dat deze doelgroep extra aandacht nodig heeft. Zo werden de gratis boxen ter waarde van 70 euro met energiebesparende maatregelen maar matig afgenomen door huurders ondanks uitgebreide communicatie. De noodzaak van extra aandacht geldt zeker voor mensen met financiële problemen, die ook bij de doelgroep voor dit project horen. Door naar de mensen toe te komen denken we dat we ze beter kunnen helpen.

Selectie huishoudens

In de selectie van de huishoudens hebben we ons er op gericht om de hulp zo goed mogelijk bij de mensen terecht te laten komen die dit het hardst nodig hebben. Zo ontvangt iedereen die de energietoeslag toegekend gekregen heeft een brief. Ook

hebben we gegevens over WOZ-waarde en energielabels gecombineerd. Daarnaast is er ook gekeken naar de wijken waarvan bekend is dat het inkomensniveau over het algemeen lager is. Dit is afgestemd met de collega's die direct met deze doelgroep te maken hebben en maatschappelijke partners zoals de Voedselbank en MeerVoormekaar. Ook is er met de woningcorporaties gesproken over welke complexen van hen extra aandacht behoeven. De brieven worden niet allemaal tegelijk verstuurd. Per keer worden er zo'n 500 adressen die bij elkaar in de buurt liggen aangeschreven zodat het energielusteam efficiënt kan plannen.

Vanwege de combinatie van verschillende gegevens kan het zijn dat mensen uit eenzelfde straat niet allemaal een brief ontvangen. Dit heeft vooral te maken met de energietoeslag. Bij het toekennen hiervan is alleen gekeken naar het inkomen en bijvoorbeeld niet naar het energielabel van de woning. Het heeft er ook mee te maken dat we van veel woningen geen recent energielabel hebben. Bovendien kunnen ook mensen die wonen in een woning met een goed label baat hebben bij een bezoek van een energielusser, vooral op het gebied van advies over gedrag, ledlampen en apparaten.

Koelkastenregeling

Het vervangen van energie slurpende apparaten vermindert CO2 uitstoot en draagt bij aan het verlagen van de energierekening. Daarom is ervoor gekozen om van het resterende budget van de SPUK een koelkastenregeling op te zetten. Een koelkast staat altijd aan. Het verbruik van een koelkast is relatief gebruiksonafhankelijk, zoals dat bijvoorbeeld bij een wasmachine wel het geval is. Ook hoeven er geen aanpassingen in de woning gedaan te worden, zoals dat vaak wel het geval is voor elektrisch koken. Als een koelkast van 10 jaar of ouder wordt vervangen door een energiezuinig model dan levert dit een dusdanige vermindering van de CO2 uitstoot op dat hiermee ook ruimschoots de CO2 uitstoot van het maakproces gecompenseerd wordt.

De koelkastenregeling is gekoppeld aan het bezoek van het Energieteam. Tijdens het bezoek inspecteert het teamlid ook de koelkast. Daarbij wordt gekeken naar het bouwjaar van de koelkast en het verbruik zover dat bekend is. Ook wordt er gekeken naar de algehele staat van de koelkast: sluit deze nog goed af? zitten er scheuren in de afsluiting? slaat de motor vaak aan? Op basis van deze informatie kan bepaald worden of de koelkast aan vervanging toe is. Als dit het geval is krijgt de inwoner een link naar het formulier op de gemeentelijke website waar de koelkast aangevraagd kan worden. De aanvrager kan een koelkast kiezen uit een lijst van modellen die geselecteerd zijn op basis van het energielabel en de prijs. Daarnaast bevatten alle geselecteerde koelkasten een vriesgedeelte, mede op verzoek van de Voedselbank, zodat eten langer bewaard kan worden.

Door de koelkast te laten beoordelen door een onafhankelijk persoon zorgen we ervoor dat er geen koelkasten vervangen worden die nog goed zijn. Ook wordt hiermee fraude voorkomen, de aanvraag wordt immers alleen toegekend wanneer het energieteam heeft geoordeeld dat de koelkast aan vervanging toe is. Naast de check van de koelkast vindt er ook een financiële check van de aanvrager plaats. Daarbij wordt gekeken naar het inkomen en vermogen van de aanvrager. Zo zorgen we dat de koelkast terecht komt bij de personen die zelf onvoldoende middelen hebben om een energiezuinige koelkast te kopen. Voor toekenning van een koelkast mag een huishouden niet meer inkomen hebben dan 110% van de bijstandsnorm. Daarnaast mag het vermogen niet hoger zijn dan in de Participatiewet wordt toegelaten.

De doelgroep van deze regeling ruimer dan de bestaande regeling huishoudelijke apparaten. Daarnaast gaat het hier specifiek om koelkasten met een goed energielabel.

De leverancier is verplicht om indien gewenst de oude koelkast retour te nemen en correct te verwerken. Echter daarvoor is wel de medewerking van de eigenaar nodig en niet alle leveranciers bieden het terugnemen van de oude koelkast actief aan. We gaan aanvragers hier wel op wijzen wanneer hun aanvraag is toegekend.

Gevolgen

Een groot deel van de inwoners die moeite hebben met het betalen van hun energierekening zullen geholpen worden met energie besparen zodat de kosten naar beneden gaan. Daarnaast dragen de maatregelen ook bij aan het terugdringen van de CO2 uitstoot.

Communicatie

Er zal een persbericht verspreid worden. Ook komt er een specialpagina in de Wegwijs waarin ook andere gemeentelijke diensten voor deze doelgroep onder de aandacht worden gebracht. Het energieklusteam neemt ook een flyer mee naar de huisbezoeken waarin ook de overige diensten en contactgegevens staan.

Uitvoering of Vervolgstappen

Op korte termijn zullen de eerste geselecteerden een brief ontvangen, waarna zij een afspraak kunnen inplannen. De brieven worden verspreid over een periode van zo'n 5 maanden. Tegelijkertijd zal de koelkastenregeling gaan lopen. De verwachting is dat het totale project ruimschoots voor de deadline vanuit het Rijk van 31 december 2023 afgerond zal zijn.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.